

Kringmateriaal week 48 en 49

Lucas 1:5-25

Lezen Lucas 1:5-25

Op 3 december is het Eerste Advent. De dag waarop we beginnen met een nieuw thema. Na 'Verbonden Leven' vanuit het Oude Testament gaan we onder het thema 'Dichterbij' verder met het Lucas evangelie vanuit het Nieuwe Testament. In de afwisseling van de testamenten proberen we de hele Bijbel recht te doen als het 'geïnspireerde woord van God' (2 Tim. 3:16). Lucas presenteert Jezus als de Zoon des Mensen; als God die dichterbij komt. In Lucas wordt juist vaak die menselijke kant van Jezus benadrukt. Het is mijn verlangen dat je in de komende maanden door het onderwijs vanuit Lucas dichterbij Jezus komt, 'aangezien Hij van niemand van ons ver weg is.' (Hand. 17:27)

Lucas 1 kun je lezen als een brug tussen Oude en Nieuwe Testament. In Lucas 1 zien we hoe de drie ambten uit het Oude Testament neergezet worden als de structuur waarlangs de hemel de aarde raakt. We zien het priesterschap van Zacharias, de aankondiging van de geboorte van een profeet en de aankondiging van een Koning aan wiens koningschap 'geen einde zal komen'. (Luc. 1:33)

Wat is jouw eerste associatie bij het thema 'dichterbij'? In hoeverre voel je je dichtbij God in deze periode? In hoeverre voel je je dichtbij de (mensen in de) gemeente? Heb je hierin verlangen naar verandering of ben je dankbaar en tevreden?

Het is interessant om naar het ambt van priester en profeet te kijken en deze te spiegelen aan onze verschillende persoonlijkheden. Het priesterschap wordt ingesteld in de Thora als een bemiddelende positie tussen God en het volk Israël. God wil te midden van Zijn volk wonen, (Ex. 25:8) maar God is heilig, eeuwig, transcendent terwijl mensen zondig, tijdelijk en immanent zijn. Priesters vormen de brug en bewaken de grenzen tussen het eeuwige en het tijdelijke, tussen rein en onrein. Zorgen met hun rituelen voor een orde waarin het heilige een geëigende plaats krijgt. Om die reden waren priesters ook onderwijzers van de Thora.

Priesters waren mensen die hielden van orde en harmonie. Voor wie de tijd cyclisch was: vandaag is als gisteren, dit jaar doen we wat we vorig jaar deden. Priesters zijn gevoelig voor traditie en het ritme van de eeuwigheid. Priesters deden een groot deel van hun werk in stilte en maakten deel uit van de institutionele dienst van aanbidding.

Profeten waren gepassioneerde visionairs die handelden vanuit urgentie. Brandend voor recht en gerechtigheid waren profeten bereid de vrede te verstoren en eventueel moreel tekortkomen van koningen, priesters of volksgenoten aan te kaarten. Profeten waren dragers van het woord en acteerden vanuit spontaniteit en inspiratie. Voor profeten is tijd futuristisch: morgen is anders dan vandaag. Profeten spreken in tijden van vrede over oorlog en troosten in vervolging of verdriet met een hoopvolle toekomst. Profeten vertegenwoordigen de storende tegenstem.

Ben je qua persoonlijkheid meer priester of profeet? Wat betekent dat voor je houding ten opzichte van de gemeente of je (anders gevormde) mede-gelovigen?

Lucas opent zijn verhaal met de priester Zacharias die een profeet als zoon krijgt: Johannes de dooper, die 'velen uit het volk van Israël naar de Heer, hun God zal terugbrengen'. In de 'geest en kracht van Elia', na Mozes de grootste profeet uit het OT.

Hier in Lucas 1:17 worden de laatste woorden van Maleachi geciteerd waarmee het OT werd afgesloten. (Mal. 3:23-24) Met de komst van Johannes herstelt God na ca. 400 jaar de profetische stem als wegbereider voor de Messias. God kiest na Abraham

en Sara opnieuw voor een kinderloos stel in de uitvoering van Zijn plan met de wereld. (Luc. 1:18 bevat dezelfde woordkeuze als Gen. 18:11)

Welke eigenschappen van Elia herken je in het optreden van Johannes de Doper?

In hoeverre speelt de vervulling van Oudtestamentische profetieën in het Nieuwe Testament (al dan niet) een dragende rol in je geloof? Ben je je bewust van het wonderlijke geheel van de Bijbel?

Theologische Bonusvraag: Welke andere sprekende voorbeelden van voorspelling (OT) en vervulling (NT) ken je uit de Bijbel?

Zacharias staat in de traditie van Abraham en Sara als het gaat om zijn reactie op de aankondiging van een baby: ongelof. Dit vormt een contrast met de reactie van Maria in het tweede gedeelte van dit hoofdstuk op de aankondiging van een baby waar ze zegt: 'de Heer wil ik dienen: laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd.' (Luc. 1:38). In beide reacties wordt zichtbaar hoe Jezus ontvangen zal worden door de Zijn volksgenoten: ongelof vanuit de religieuze elite en geloof onder Maria als 'minste dienaress' (Luc. 1:48). Gevolg van het ongelof van Zacharias is stomheid, waar het geloof van Maria een krachtig lied wordt. (Luc. 1:46-55)

Herken je in je leven een verband tussen ongelof en sprakeloosheid tegenover geloof en woorden? Wat maakt je sprakeloos als het gaat over God? Wat geeft je woorden?

In hoeverre speelt hierin je persoonlijkheid als priester of profeet een rol?

Het is 400 jaar stil geweest tussen Oude en Nieuwe Testament. Die 400 jaar is het geloof gedragen door de priesterlijke stem die afhankelijk van de situatie in het land zo trouw mogelijk het geloof en de verwachting bewaard hebben in het onderwijzen van het volk en het uitvoeren van de rituelen. Priesters zijn nodig om het geloof een generatie verder te brengen. Profeten voorkomen dat tradities stollen, brengen mensen terug bij God en hameren op recht en gerechtigheid als belangrijkste, zichtbare dienst aan God. Beiden zijn nodig in de gemeente van vandaag. Beiden worden door God gebruikt als voorbereiding op de komst van de Koning. De Koning die zowel Priester als Profeet is.

Peter Kruijt

peterk@baptisten-amersfoort.nl